

**BENGTSFORS
KOMMUN**

**DALS-EDS
KOMMUN**

**Åmåls
Kommun**

Ankomstdatum/DNR

**Primärt samverkansavtal inom gymnasieskolan
för kommuner i norra Fyrbodal;
Bengtsfors kommun, Dals-Eds kommuns och Åmåls kommun**

Innehåll

1. Avtalsparter.....	4
2. Avtalets syfte och intentioner.....	4
3. Avtalstid.....	4
4. Avtalets omfattning.....	5
4.1 Utbildningar som omfattas av avtalet.....	5
4.2 Utbildningar som inte omfattas av avtalet	5
4.3 Möjlighet att ingå annat avtal.....	5
5. Antagning och ansvarsfördelning.....	6
6. Planering och dimensionering - ansvarsfördelning.....	6
6.1 Anordnarkommunens ansvar.....	6
6.2 Stygruppen och beredningsgruppens ansvar	6
6.3 Samråd om planering, dimensionering och erbjudande av utbildning.....	7
6.3.1 Underlag, verktyg och metoder för samråd.....	7
6.3.2 Samråd med arbetslivet	7
7. Information, vägledning och marknadsföring.....	8
7.1 Information om utbildningar	8
7.2 Vägledning.....	8
7.3 Marknadsföring.....	8
8. Överlämning, stöd och uppföljning.....	8
8.1 Överlämningsinformation vid övergång	8
8.2 Extra anpassningar och särskilt stöd.....	9
8.3 Kommunernas aktivitetsansvar för ungdomar under 20 år	9
8.4 Uppföljning inom samverkansområdet	9
9. Ekonomiska förutsättningar.....	9
9.1 Interkommunal ersättning.....	9
10. Reglering av interkommunala ersättningen (IKE) för vissa delar av utbildningarna.....	9
10.1 Extra anpassningar och särskilt stöd.....	9
10.2 Utökat program.....	10
10.3 Reducerat program	10
10.4 Förlängd undervisning.....	10
10.5 Nationellt godkänd idrottsutbildning.....	10

**BENGTSFORS
KOMMUN**

**Åmåls
Kommun**

10.6 Programinriktat val (IMV)	10
10.7 Ersättning för modersmålsundervisning	10
10.8 Ansvarsförsäkring	10
10.9 Resor	10
11. Formalia	11
11.1 Avtalstid	11
11.2 Tvister	11
11.3 Force majeure	11
12 Avtalsvillkor	12

Begreppsförklaringar

Regional	Begreppet avser hela Västra Götalands-regionens område
Delregional	Begreppet avser Fyrbodals geografiska område och kommunalförbund
Samverkansområdet	Det samverkansområdet som omfattas av detta avtal d.v.s. samtliga undertecknande kommuners geografiska område
Anordnarkommun	Den kommun som anordnar utbildningen
Hemkommun	Den kommun där en elev är folkbokförd
Medlemskommun	Kommun vilken är en part i detta avtal

**BENGTSFORS
KOMMUN**

**DALS-EDS
KOMMUN**

**Åmåls
Kommun**

1. Avtalsparter

Avtalets parter utgörs av kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed och Åmål.

2. Avtalets syfte och intentioner

Riksdagen har fattat beslut om ändringar i skollagen kring gymnasial utbildning i gymnasieskolan. Ändringarna i skollagen innebär bland annat att både efterfrågan hos ungdomar och arbetsmarknadens behov ska vägas in vid planering och dimensionering av vissa utbildningar på gymnasial nivå. Ändringarna syftar till att underlätta ungdomars och etablering på arbetsmarknaden och att förbättra kompetensförsörjningen till välfärd och näringsliv.

Enligt skollagens ska;

- kommuner samverka genom avtal med minst två andra kommuner om planering, dimensionering och erbjudande av utbildning i ett primärt samverkansområde
- arbetsmarknadens behov ska få betydelse vid planering och dimensionering av vissa utbildningar inom gymnasieskolan
- en huvudmans information om den gymnasieutbildning som huvudmannen erbjuder tydligt ange utbildningens inriktning och vad utbildningen kan leda till
- ett nytt godkännande av en ansökan som huvudman för gymnasieskolan ska förutsätta att utbildningen i fråga bidrar till att dels möta ungdomars efterfrågan, dels fylla ett arbetsmarknadsbehov

Detta avtals syfte och intention är att kommunerna som ingår detta avtal gemensamt samverkar för att följa lagstiftningens intentioner ovan.

De samverkande kommunerna bildar därmed ett primärt samverkansområde för utbildningen. Det primära samverkansavtalet ska avse planering, dimensionering och erbjudande av utbildning i syfte att erbjuda eleverna ett så allsidigt utbildningsutbud som möjligt. Då kommunerna i samverkan inte kan erbjuda all gymnasieutbildning i egen regi är det även möjligt för varje kommun i det primära samverkansområdet att teckna sekundära avtal med huvudmän utanför det primära samverkansområdet. Det är fritt för varje huvudman som ingår i detta primära samverkansområde att styra innehåll i de sekundära avtal de avser att teckna.

Elever inom samverkansområdet räknas som förstahandsmottagna.

3. Avtalstid

Avtalet är bindande efter att det signerats av samtliga parter. Parterna i det primära samverkansavtalet förbinder sig till att efter signering bidra till att innehållet i avtalet kan efterlevas. Avtalet gäller för utbildning som inleds efter den 1/7 2025 och omfattar läsåren 2025/2026 och 2026/2027. Därefter löper avtalet tills

**BENGTSFORS
KOMMUN**

**DALS-EDS
KOMMUN**

**Åmåls
Kommun**

vidare. Uppsägning av avtalet ska ske senast 31 oktober för att sluta gälla den 30 juni, två år senare. Sägs avtalet upp 31/10 2026 (läsåret 26/27) gäller avtalet även läsåret 2027/2028.

4. Avtalets omfattning

Gymnasieskolan regleras i Skollagen, Gymnasieförordningen, Läroplan för gymnasieskolan samt av Skolverkets författningssamling (SKOLFS). Avtalet utgår från ovanstående regelverk. Innehållet och formen för samverkan enligt detta avtal kan ändras med anledning av eventuella nationella förändringar i lagar och förordningar om planering, dimensionering och erbjudande om utbildningar.

Detta avtal reglerar när det gäller erbjudande och mottagande

- elevernas rätt att erbjudas utbildning på de nationella programmen inom det primära samverkansområdet,
- elevernas rätt att tas emot som sökande till dessa utbildningar,
- kommunernas skyldighet att erbjuda och ta emot elever på utbildning inom de nationella programmen,
- kommunernas möjlighet/skyldighet att erbjuda och ta emot elever inom introduktionsprogrammet (IMV – programinriktat val). Hemkommunen ansvarar för att alla elever som är behöriga till programinriktat val erbjuds att gå programmet om plats finns hos anordnarkommunen. En elev är behörig som har; godkänt i svenska eller svenska som andraspråk, matematik och engelska samt minst tre andra ämnen eller svenska eller svenska som andraspråk, matematik eller engelska och minst fyra andra ämnen. Anordnarkommunen har rätt att begränsa antalet platser på IMV, vilket ska framgå i planeringen av utbildningen.

Varje kommun ansvarar för att ungdomarna i kommunen erbjuds gymnasieutbildning av god kvalitet, antingen i hemkommunen, via detta samverkansavtal, genom sekundära samverkansavtal eller genom enskilda avtal kring introduktionsprogram som inte ingår i avtalet.

4.1 Utbildningar som omfattas av avtalet

De nationella programmen, inklusive de inriktningar som erbjuds hos någon av kommunerna i samverkansområdet den 31 oktober 2024, samt IMV (programinriktat val med koppling till de nationella programmen), samt de nya nationella program eller inriktningar som startas efter detta datum inom samverkansområdet.

4.2 Utbildningar som inte omfattas av avtalet

Introduktionsprogrammen (förutom IMV) samt Anpassad Gymnasieskola (Gymnasiesärskola) inom samverkansområdet omfattas inte av detta avtal.

4.3 Möjlighet att ingå annat avtal

Det är även möjligt att sluta sekundära avtal med andra huvudmän utanför samverkansområdet. Sådana avtal kan vara av vikt för att eleverna i samverkansområdet ska ges tillgång till ett brett och allsidigt utbud av gymnasieutbildningar.

**BENGTSFORS
KOMMUN**

**DALS-EDS
KOMMUN**

**Åmåls
Kommun**

5. Antagning och ansvarsfördelning

Gymnasieantagningen hanteras genom Antagning Fyrbodals, samt av Region Värmlands antagningskansli.

Hemkommunen ansvarar för att elev- och betygsuppgifter rapporteras enligt respektive antagningskanslis tidsplan. Respektive kommun ansvarar vidare för att uppgifterna som lämnas till respektive antagningskansli är korrekta.

I de fall sekundäravtal tecknas med andra huvudmän ska elever som söker de utbildningar respektive sekundäravtal gäller, räknas som förstahandsmottagna¹.

Via det nationella frisökssystemet med andrahandsmottagning kan en elev studera i annan kommun i hela landet. Detta innebär att först när elever från samverkansområdet och andra som omfattas av rätten att antas i första hand är antagna har frisökande elever rätt att bli prövade till lediga platser och hemkommunen är då skyldig att betala interkommunal ersättning.

Frågan om rätt till inackordering hanteras av respektive kommun i samverkansområdet och följer nationella riktlinjer kring frågan om inackordering.

6. Planering och dimensionering - ansvarsfördelning

6.1 Anordnarkommunens ansvar

För förändringar av utbildningsutbudet ansvarar och beslutar den enskilda anordnarkommunen enligt gymnasieskolans styrdokument om förläggning och dimensionering av de utbildningar som man är huvudman för. Innan ett sådant beslut fattas ska frågan vara lyft till dialog i beredningsgruppen och styrgruppen (för beskrivning av dessa grupper se nedan).

6.2 Styrgruppen och beredningsgruppens ansvar

Styrgruppen består utav förvaltningschef/skolchef och politiskt ansvarig för utbildningsfrågor ifrån respektive kommun i samverkansområdet. Styrgruppen ska långsiktigt säkerställa ett så brett utbildningsutbud som är möjligt i relation till elevunderlag, elevers efterfrågan samt arbetsmarknadens behov. Att utbildningarna är ekonomiskt hållbara och av god kvalitet är bärande principer. Styrgruppen ansvarar också för att det inom samverkansområdet bedrivs ett aktivt arbete med att säkerställa god kollektivtrafik, såväl inom samverkansområdet som i övriga Fyrbodals, så att elever har tillgång till utbildning med rimlig pendlingstid.

Beredningsgruppen består av två representanter för respektive kommun som slutit avtal. Beredningsgruppen har i uppdrag att lämna beslutsunderlag till styrgruppen, med utgångspunkt i de lokala behoven av utbildningsplatser och med hänsyn till de av Skolverket framtagna planeringsunderlagen.

Här hanteras de fortlöpande frågorna kring studie- och yrkesvägledning, elevernas önskemål om utbildningar, kontakter med näringslivet, med mera. För Åmåls kommun är verksamhetschef Gymnasium samt representant

¹ Vid tillfället för detta avtalstecknande finns ett avtal inom Fyrbodals Kommunalförbund som anger att alla elever inom Fyrbodals räknas som förstahandsantagna. Likaså har Åmåls kommun och Säffle kommun ett liknande avtal sedan tidigare. Det är vid upprättandet av detta avtal oklart om tidigare tecknade avtal om förstahandsantagning kommer fortsätta gälla.

**BENGTSFORS
KOMMUN**

**DALS-EDS
KOMMUN**

**Åmåls
Kommun**

för studie- och yrkesvägledning huvudmannens representanter i beredningsgruppen. För Bengtsfors respektive Dals-Ed deltar studie- och yrkesvägledare högstadium, samt utsedd representant med mandat att föra kommunens talan i frågor om dimensionering. Näringslivsstrateg eller motsvarande bjuds in till beredningsgruppen för avstämning av mer lokal kartläggning av kompetensförsörjning.

Som bilaga till detta avtal finns ett årshjul för styrgruppens- respektive beredningsgruppens möten. Åmåls kommun är i egenskap av huvudsaklig anordnarkommun sammankallande i båda grupperna, dokumentationsansvaret vid möten cirkulerar mellan samverkanskommunerna.

6.3 Samråd om planering, dimensionering och erbjudande av utbildning

Samverkan om utbudet sker genom samråd i Styrgruppen, i Beredningsgruppen samt i andra nätverk eller grupper som är relevanta för gymnasieskolan. En tidplan anger när samråd ska ske (se bilaga). Såväl anlitande som anordnande kommun deltar i dessa samråd.

En anordnarkommun ska lägga fram sitt förslag till preliminära förändringar av utbud och dimensionering av platser senast 31/8 året innan en utbildning ska starta. Kommunerna kan via Styrgruppen lägga synpunkter på de planerade förändringarna innan dessa beslutas och genomförs. Om Styrgruppen finner den föreslagna förändringen olämplig från ett regionalpolitiskt utbildningsperspektiv ska Styrgruppen ges möjlighet att redovisa sin ståndpunkt innan beslut fattas i aktuell anordnarkommuns nämnd.

I september sker samråd och avstämning av den nyss genomförda antagningen i Beredningsgruppen. Detta för att huvudmännen ska kunna anpassa kommande årsbehov av program, inriktningar och platser.

Justering av organisationen sker därefter enligt tidplan för antagning till gymnasieskola.

Under hösten pågår arbetet med att informera de elever som ska välja till gymnasieskolan (se vidare nedan under punkt 7).

6.3.1 Underlag, verktyg och metoder för samråd

Samtliga medlemskommuner har ett ansvar för att följa den delregionala demografiska utvecklingen/elevutvecklingen och de andra kommunernas planer. I samverkan ska god kvalitet på utbildningar och ekonomisk hållbarhet vara vägledande.

6.3.2 Samråd med arbetslivet

Varje kommun ansvarar för att samråd sker enligt lag och förordning med arbetslivet i de lokala programråden. Regionalt samråd sker med berörda arbetsmarknadsparter genom branschspecifika kompetensråd, lokala, delregionala eller regionala kompetensråd. Ett syfte är att säkerställa att kravet på arbetsplatsförlagt lärande (APL) kan uppfyllas inom den regionala arbetsmarknaden. För genomförande av APL ska anordnarkommun sträva efter att erbjuda detta inom hela det primära samverkansområdet.

Arbetsmarknadens parter kan även informera om arbetsmarknadsläget, till exempel i form av regionalt organiserade aktiviteter.

**BENGTSFORS
KOMMUN**

**DALS-EDS
KOMMUN**

**Åmåls
Kommun**

7. Information, vägledning och marknadsföring

7.1 Information om utbildningar

Informationen ska vara saklig, relevant, jämförbar, lättförståelig och lättillgänglig. Kommunerna har ett gemensamt ansvar för information till elever, föräldrar och övriga berörda om utbildningar som ingår i avtalet.

7.2 Vägledning

Vägledning, som har sin utgångspunkt i en stödprocess till individen, ska vara neutral och oberoende av olika valalternativ och huvudman. Kommunerna har ansvaret för vägledningsinsatser, men aktiviteter med olika format i syfte att ge eleverna ett mer välgrundat studie- och yrkesval ingår i beredningsgruppens ansvar.

7.3 Marknadsföring

Marknadsföring är ett led i utbildningsanordnares erbjudande. Anordnarkommunen inom primär samverkan utformar informationen om de utbildningar som erbjuds, samt delger sin information via bland annat beredningsgruppen så att det vid behov kan utformas gemensam marknadsföring inom samverkansområdet.

Avtalsparterna ska sträva efter att samverka kring marknadsföring och kommunikation i så stor utsträckning som möjligt. Avtalsparterna ska sträva efter att vara goda ambassadörer för varandra. Gemensam planering av och deltagande i jobb- och utbildningsmässor ska ses som naturligt. Studie- och yrkesvägledare i kommunerna ska ha god kännedom om anordnarkommunernas utbildningar.

Enligt marknadsföringslagen ska all marknadsföring utformas enligt god marknadsföringssed. I de fall marknadsföring mot unga utgörs av reklam ska detta vara möjligt att identifiera. Reklamen ska vara vederhäftig, sann och utformas med socialt ansvar. Vilseledande reklam får inte förekomma och jämförande reklam får endast ske på det sätt som regleras i Marknadsföringslagen.

8. Överlämning, stöd och uppföljning

8.1 Överlämningsinformation vid övergång

Med målet att skapa organisationer som ger eleverna förutsättningar att lyckas med sina studier ska kommunerna verka för att relevant kommunikation kommer till stånd enligt regelverket vid övergång från grundskola och introduktionsprogram till nationellt program samt vid övergång mellan program och skola i gymnasieskolan.

Hemkommunen respektive anordnarkommunen ansvarar, med iakttagande av sekretesslagstiftningen, för att mottagande skola får nödvändig information.

Gemensamma överlämningsrutiner framarbetas inom samverkansavtalet. Genom en väl genomförd överlämning ska eleven ges goda möjligheter att fullfölja sin utbildning. I det gemensamma antagningsverktyget finns möjlighet att markera att det finns överlämningsinformation till mottagande skola. Till detta kommer utarbetade digitala rutiner.

**BENGTSFORS
KOMMUN**

**DALS-EDS
KOMMUN**

**Åmåls
Kommun**

8.2 Extra anpassningar och särskilt stöd

Skollagen och gymnasieförordningen reglerar elevers rätt till extra anpassningar och särskilt stöd. Anordnarkommunen ska i så stor utsträckning som möjligt hålla hemkommunen informerad om elevens progression i de fall eleven erhåller särskilt stöd som utgår från ett åtgärdsprogram.

8.3 Kommunernas aktivitetsansvar för ungdomar under 20 år

Ungdomar som är folkbokförda i kommunen, inte längre skolpliktiga, inte fyllt 20 år och inte genomför eller har fullföljt utbildning på nationellt program i gymnasieskola eller anpassad gymnasieskola eller motsvarande utbildning ingår i kommunernas aktivitetsansvar. Kommunen är skyldig att löpande under året hålla sig informerad om hur ungdomarna är sysselsatta. Inom ramen för ansvaret har hemkommunen också uppgiften att erbjuda de ungdomar som berörs lämpliga individuella åtgärder och dokumentera sina insatser på adekvat sätt.

8.4 Uppföljning inom samverkansområdet

Detta avtal utvärderas och följs upp regelbundet och resultatet presenteras fortlöpande. Vid Styrgruppens möte på våren sker utvärdering av det senaste årets arbete. Om Styrgruppen bedömer att kvalitetsbrister finns i någon del av det utbildningsutbud som avtalet omfattar, förbinder sig den aktuella kommunen att ge Styrgruppen möjlighet att redovisa sin ståndpunkt. Om kommunen håller med om kvalitetsbristen ska kommunen redovisa vilka åtgärder som görs för att åtgärda problemet.

9. Ekonomiska förutsättningar

9.1 Interkommunal ersättning

Anordnarkommunen fakturerar per månad.

Interkommunal ersättning för samtliga utbildningar som ingår i avtalet betalas i enlighet med anordnarkommunens pris för utbildningen. Priset för utbildningar inom samverkansområdet redovisas i Styrgruppen på deras möte i oktober varje år. Ekonomiska förutsättningar och effekter ska tas i beaktande i samråd inom samverkansområdet vid beslut om utbud och dimensionering.

10. Reglering av interkommunal ersättningen (IKE) för vissa delar av utbildningarna

10.1 Extra anpassningar och särskilt stöd

Grundregeln är att kostnader för extra anpassningar och särskilt stöd ingår i den överenskomna interkommunala ersättningen för utbildningar som omfattas av avtalet. I mycket speciella situationer och utifrån enskild elevs särskilda behov kan hemkommun och anordnarkommun i undantagsfall komma överens om extra IKE. Detta ska endast gälla vid synnerliga skäl och följa riktlinjerna i det av kommunalförbundet Fyrbodals fastslagna dokumentet *"Bestämmelser för interkommunal ersättning vid extraordinära insatser"*.

**BENGTSFORS
KOMMUN**

**DALS-EDS
KOMMUN**

**Åmåls
Kommun**

10.2 Utökat program

Anordnarkommun som erbjuder utökat program och beviljar enskild elev sådan utökning tar på sig samtliga kostnader för utökningen av programmet till exempel för utökad garanterad rätt till undervisningstid. Detta omfattar inte elevers rätt inom yrkesprogram till grundläggande behörighet. Kostnader för detta regleras inom IKE.

10.3 Reducerat program

Hemkommunen ersätter anordnarkommunen för det pris som gäller för det program där en elev antas, även om eleven följer ett reducerat program enligt sin individuella studieplan och inom ett åtgärdsprogram. Om reduceringen omfattar 50 % eller mer av utbildningen ska anordnarkommunen kontakta hemkommunen och löpande hålla den informerad om elevens progression och individuella studieplan.

10.4 Förlängd undervisning

Grundregeln är att hemkommunen ersätter anordnarkommunen för utbildning under tre år för ett fullständigt gymnasieprogram. Om eleven genomför ett reducerat program eller om det med hänsyn till elevens förutsättningar i övrigt finns särskilda skäl till förlängd undervisning kan hemkommunen och anordnarkommunen senast 1 april det tredje året avtala om extra IKE för förlängd undervisning. Om det finns synnerliga skäl kan överläggning inledas även efter 1 april. Varje kommun utser person/er som äger rätt att sluta avtal om ersättning för förlängd undervisning och informerar övriga kommuner om vem/vilka dessa är. I normalfallet bygger ett avtal om extra IKE på pris per poäng i förhållande till programpriset.

10.5 Nationellt godkänd idrottsutbildning

Extra kostnader för nationellt godkänd idrottsutbildning utgår med ett schablonbelopp med bas i SKR:s rekommendationer samt index. Beloppet framgår av prislistan för interkommunal ersättning och kan revideras över tid.

10.6 Programinriktat val (IMV)

Programinriktat val ersätts dels med den del som motsvarar det nationella programmet som IMV är inriktat mot, dels den del som avser det stöd som eleven behöver för att uppnå behörighet till yrkesprogrammet. Ersättning ska utgå under högst ett år. För den sistnämnda delen finns ett schablonbelopp som anges i den interkommunala prislistan, vilket utgår från Skolverkets rekommendation.

10.7 Ersättning för modersmålsundervisning

Ersättning för modersmålsundervisning och studiehandledning ingår i den interkommunala ersättningen.

10.8 Ansvarsförsäkring

Anordnarkommun tecknar även ansvarsförsäkring för elev som kommunen får interkommunal ersättning för.

10.9 Resor

Hemkommunen svarar för kostnaden för dagliga resor mellan bostad och skola eller eventuellt inackorderingstillägg. Kostnader för utbildning förlagd på annan plats eller annan tid än ordinarie skoltid bekostas av anordnarkommunen. Det kan till exempel vara vid arbetsplatsförlagt lärande och under kvällstid. Hantering av skolkort eller motsvarande regleras utanför detta avtal.

**BENGTSFORS
KOMMUN**

**DALS-EDS
KOMMUN**

**Åmåls
Kommun**

11. Formalia

11.1 Avtalstid

Avtalet avser gymnasieutbildningar som inleds efter den 1/7 2025 och omfattar läsåren 2025/2026 och 2026/2027. Därefter löper avtalet tills vidare med möjlighet att komplettera avtalet årligen. Beslut om kompletteringar som tas av Styrgruppen ska läggas som bilaga till huvudavtalet.

En elevs rätt att fullfölja påbörjad utbildning gäller även efter avtalsperiodens slut.

11.2 Tvister

Tvist i anledning av detta avtal ska i första hand lösas genom lokala förhandlingar. I andra hand om parterna inte kommer överens sker medling genom Fyrbodals kommunalförbund. I sista hand om tvisten inte är möjlig att lösa – ska ärendet prövas av behörig allmän domstol.

11.3 Force majeure

Om fullgörande av åtagande från anordnande kommuns sida förhindras av omständigheter som kommunen inte kan råda över som arbetskonflikt, eldsvåda, krig med mera är den anordnande kommunen inte ansvarig för skada eller förlust som därigenom kan uppkomma för motparten.

**BENGTSFORS
KOMMUN**

**Åmåls
Kommun**

12 Avtalsvillkor

Detta avtal gäller endast under förutsättningen att det godkänns av alla avtalsparter. Vid väsentligt ändrade förutsättningar ska var och en av parterna ha rätt att skriftligen kräva omförhandling av avtalet.

Bengtsfors kommun

Datum	Namn och funktion
	Underskrift

Dals-Eds kommun

Datum	Namn och funktion
	Underskrift

Åmåls kommun

Datum	Namn och funktion
	Underskrift